

ISBN: 978-625-7303-85-9

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 474

Roman

Yayın Yönetmeni
Furkan Çalışkan

Dizi Editörü
Aykut Ertuğrul

Proje Editörü
Ahmet Öz

Son Okuma
Asaf Taneri

Yayıma Hazırlayan
Murat k. Murat

Kapak Görseli
Volkan Akmeşe

Kapak
Harun Tan

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

1. BASKI

Haziran 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları
Sertifika No. 49619
Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212.612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt
Matsis Matbaa Hizmetleri
San. ve Tic. Ltd. Şti
Sertifika No: 40421
Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.
No: 51 Sefaköy Küçükçekmece /
İstanbul Tel: 212 624 21 11

Orijinal adı: *Topolek Moj V Krasnoj Kosynke*

Copyright © E. Ch. Aitmatov, 1961

Türkçe Yayın Hakkı © Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş., 2021

Türkçe Çeviri Hakkı © Mehmet Özgül, 2021

Bu kitabın yayın hakları Onk Ajans Fikir ve Sanat Eserleri A.Ş.'den devralınmıştır.

Bu eserin çeviri yayın hakkı Mehmet Özgül'ün temsilcisi Onk Ajans Fikir ve Sanat Eserleri A.Ş.'den devralınmıştır.

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

Cengiz Aytmatov

Türkçesi
Mehmet Özgül

CENGİZ AYTMATOV

1928'de, Kırgızistan'ın Talas eyaletine bağlı Şeker köyünde doğdu. Gençliğini 2. Dünya Savaşı sonrasında zorlu atmosferinde geçiren yazar, erken yaşlardan itibaren çeşitli işlerde çalıştı. Cambul Veterinerlik Teknik Okulu'ndaki eğitimi sırasında edebiyata yöneldi. 1952 yılından itibaren yayımladığı makaleler ve kısa hikâyeler sayesinde Maksim Gorki Edebiyat Enstitüsü'ne kabul edildi ve 1958 yılında mezun oldu. Eğitimi boyunca kısa hikâyeler yayımlamaya devam etse de, esas başarısını 1958 yılında yayımlanan *Cemile* adlı romanıyla yakaladı. Söz konusu romanı izleyen yıllarda Aytmatov, önde gelen Sovyet yazarlar arasındaki yerini alarak *Literaturnaya Gazeta* ve Yazarlar Birliği gibi birçok kültürel kurumun yönetim kurulunda yer aldı. Edebi çalışmaları Lenin Ödülü ve Devlet Ödülü gibi çeşitli ödüllere layık görüldü. Kırgızistan'ın 1991 yılındaki bağımsızlığından sonraki yıllarda siyaseten aktif bir yaşam süren yazar, 10 Haziran 2008 tarihinde, Almanya'nın Nürnberg şehrinde hayata veda etti. Yüzden fazla dile çevrilen eserlerinde, mitleri ve folklorik unsurları çağının siyasi meseleleriyle sentezlemiş, modernlik ve gelenek sorunlarıyla, insan-doğa ilişkilerini yoğun bir biçimde ele almıştır.

MEHMET ÖZGÜL

1936 yılında Nevşehir, Avanos'ta doğdu. Kuleli Askeri Lisesi'nde aldığı Rusça eğitimin ardından, 1955 yılında girdiği Ankara Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı bölümünden 1959 yılında mezun oldu. 1963-67 yılları arasında Genelkurmay Başkanlığında Rusça çevirmeni olarak çalışan Özgül, yine bu yıllarda Gazi Eğitim Enstitüsü'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı eğitimi aldı. Yüksek lisansını 1969 yılında ABD'de Georgetown Üniversitesi'nde Uygulamalı Dilbilim alanında yaptı. 1979 yılında askeriyeden albay olarak emekliye ayrıldıktan sonra, ilk kez 1960 yılında, Varlık Yayınevi'nden yayımlanan Çehov çevirisiyle başladığı çevirmenlik çalışmalarını yoğunlaştırdı. 1993 yılında, Çehov'un Tüm Eserleri'nin çevirisini gerçekleştirmek üzere çalışmaya başlayan Özgül, 1998 yılında Çehov'un bütün öykülerinin, 2006 yılındaysa bütün oyunlarının Türkçeye çevirisini tamamladı. Mehmet Özgül; Tolstoy, Dostoyevski, Gogol gibi klasik Rus yazarlarından yaptığı çevirilerin yanı sıra İlya Ehrenburg, Konstantin Simonov, Yevgeni Yevtuşenko, Cengiz Aytmatov, Fazıl İskender, İlf ve Petrov, Yuri Buyda, Lyudmilla Ulitskaya gibi çağdaş Sovyet ve Rus yazarlarından yaptığı çevirilerle de tanınmaktadır.

SELVİ
BOYLUM
AL YAZMALIM

Gazetecilik görevim gereği sık sık Tiyen-Şan Dağları'na giderim. Gene böyle bir görev sırasında il merkezi Narın'dayken gazeteden apar topar geri çağırdılar beni. Terslik bu ya, garaja vardığımda otobüsün birkaç dakika önce kalktığını söylediler, ikinci otobüs tam beş saat sonra kalkıyormuş. Önüme çıkacak bir kamyonu binmekten başka çıkar yol kalmamıştı. Ben de bu niyetle kentin kıyısından geçen şoseye doğru yürüdüm.

Dönemeci kıvrıldığımda benzin istasyonunda duran bir kamyon gördüm. Şoför yeni benzin almıştı, deponun kapağını kapatıyordu. Çok sevindim bu işe. Kamyonun ön camında Ribaçye ulaştırma merkezinin işareti vardı. Oradan Frunze'ye geçmek benim için çok kolay olacaktı.

“Hemen kalkıyorsanız beni de Ribaçye'ye götürür müsünüz?” diye sordum şoföre.

Adam başını çevirdi, omzunun üstünden şöyle bir baktıktan sonra sakın bir sesle, “Götüremem ağabey,” dedi.

“Çok rica edeceğim. İvedi bir işim çıktı. Frunze'den çağırıyorlar beni.”

Şoför bir kere daha ters ters baktı:

“Anlıyorum. Kusura bakmayın ağabey. Arabaya kimseyi alamam.”

Şaşırılmışım doğrusu, bomboş duran şoför mahalline bir kişi alsa ne çıkardı?

“Gazeteciyim,” dedim. “Hemen gitmem gerekiyor. İstedığınız parayı veririm.”

Şoför konuşmamı sertçe keserek tekere öfkeli bir tekme savurdu.

“Paranın ne önemi var ağabey? Başka zaman olsa seve seve götürürdüm, ama bu sefer yapamam. Kusura bakmayın. Çok sürmez, bizim öteki kamyonlar gelir, onlardan birine atlar gidersiniz. Ama benimki olmaz.”

Yolda yanına birini alabileceği geldi aklıma:

“Arkaya bineyim öyleyse?”

“Fark etmez. Çok özür dilerim ağabey.”

Saatine baktıktan sonra kalkış hazırlığı yapmaya başladı.

Canım bir hayli sıkılmıştı. Omuzlarımı silkerek benzin istasyonu görevlisine anlamamış gibi baktım. Yaşlı bir Rus kadını olan istasyon görevlisi penceresinde otururken bütün konuşmaları dinlemişti. Benim kendisine baktığımı görünce, “Yapmayın, bırakın adamın yakasını,” dercesine başını salladı. Tuhaf bir işti doğrusu.

Şoför yerine geçti, ağzına bir sigara tutuşturduktan sonra yakmadan motoru çalıştırdı. Genç sayılabilecek bir yaşta, uzun boylu, kamburca bir adamdı bu. Direksiyona sımsıkı sarılan iri ellerini, yorgunluktan kapanacakmış gibi duran gözlerini hiç unutmam. Adam kalkmadan önce eliyle yüzünü sıvazladı, derin derin göğüs geçirdi, sonra dağlara doğru uzanan yola tasalı bir bakış fırlattı.

Hemen ardından bastı gaza.

Benzin istasyonu görevlisi kadın gönlümü almak istercesine kulübesinden çıktı, yanıma geldi:

“Canınız sıkılmasın. Çok geçmez, siz de gidersiniz.”

Ben yanıt vermedim.

“Delikanlının büyük acısı var. Uzun bir öyküdür bu. Bir zamanlar bizim ulaştırma merkezinde çalışırdı.”

Yaşlı kadının öyküsünü bitirmesine fırsat kalmadı, “Pobeda” marka bir kamyon yanaştı benzinliğe.

Ancak Dolon beline varınca yetişebildik önden giden kamyonu. Öndeki arabanın şoförü kamyonu öyle hızlı sürüyordu ki görüp geçirmiş Tiyen-Şan şoförleri bile parmak ısırırlardı. Dönemeçlerde hızını azaltmadan yalçın kayaların önünden yıldırım gibi geçiyor, aynı hızla yokuşlara tırmanıp çukurlarda bir süre kaybolduktan sonra önümüzde birden belirliyordu. Kamyonun üstüne örtülmüş olan branda bezinin uçları rüzgârda uçuşurken bütün hıncıyla dövüyordu kasanın yan tahtalarını.

Ne de olsa “Pobeda” daha iyi yol alıyordu, az sonra önümüzdeki kamyonu geçmeye başladık. Kamyonun yanından geçerken bu kelle koltukta giden adamı pek merak ettiğim için dönüp baktım. Dağ geçitlerinde sık sık görülen doluyla karışık bir yağmur yağıyordu o sırada. Dişleriyle sigarasını sıkın sinirli bir adamın solgun yüzü seçiliyordu cama vuran yağmur ve dolu sağanağı arasından. Direksiyonu çevirirken elleri bir sağa bir sola gidip geliyordu. Ne yanında ne de kamyonun arkasında kimsecikler yoktu.

Narın’dan döndükten kısa bir süre sonra Kırgızistan’ın güneyindeki Oş’a gönderildim. Şu bizim gazetecilik mesleğindeki işler hep ucu ucuna yetişir. O zaman da öyle, tam